

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของ
ประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่
THE PROMOTING OF DEMOCRATIC POLITICAL CULTURE IN ELECTIONS
OF PEOPLE IN WIANG THONG SUB-DISTRICT, SUNG MEN DISTRICT,
PHRAE PROVINCE

สุชาวดี ว่างคำ¹, สมจิต ขอนวงศ์², สายัณห์ อินนันใจ³
Sukhawadee Wangkham¹, Somjit Khonwong², Sayan Innanjai³
องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่¹,
วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²
วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย³
Phrae Province Administrative Organization¹,
Phrae Buddhist Collage, Mahachulalongkornrajavidyalaya University²,
Phrae Buddhist Collage, Mahachulalongkornrajavidyalaya University³
Email: sukhawadeewang@gmail.com

(Received: May 16, 2023; Revised: June 1, 2023; Accepted: June 1, 2023)

บทคัดย่อ

การสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองสำหรับประชาชนในพื้นที่เป็นกระบวนการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นการสร้างสรรค์และยกระดับการเมืองในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวทางด้านการสร้างความรู้ทางการเมือง ความรู้ในระบอบประชาธิปไตย พฤติกรรมทางการเมือง ทักษะคิดที่มีต่อการเมือง และการสร้างจิตสำนึกที่มีต่อการเมืองระบอบประชาธิปไตยเป็นแนวทางส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในสังคม สำหรับการส่งเสริมที่เหมาะสมแก่การยกระดับและพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองควรสร้างความรู้ความเข้าใจในความเป็นการเมือง สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นแนวทางเพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกระดับอีกด้วย

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง, ระบอบประชาธิปไตย, การเลือกตั้ง

Abstracts

The creative of Politics awareness for the local people is a process of promoting a creative political culture and enhancing the efficiency of local politics. which approaches to creating political knowledge, knowledge in democracy, political behavior, attitude towards politics and creating awareness towards democratic politics as a way to promote political culture in society or the appropriate promotion to upgrade and develop political culture, knowledge should be created. understanding of politics Raise awareness of political participation It is a guideline to develop the process of political promotion of the people in a democratic system. It also allows people to participate in politics at all levels.

Keywords: Politics cultural, Democracy, Election

บทนำ

ประเทศไทยที่มีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นระบอบการปกครองในลักษณะที่ประชาชนมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งเพื่อเป็นตัวแทนประชาชนเข้ามาปกครองในระดับต่าง ๆ กล่าวคือ ประชาชนมีสิทธิในการกำหนดสิทธิและเป้าหมายในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่ตัวแทนประชาชนเข้าไปส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ซึ่งประเทศไทยตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชเป็นระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน จะกล่าวได้ว่ารูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศไทยมีลักษณะการปกครองที่ซับซ้อนยุ่งยาก การไม่มีความมั่นคงทางการเมืองทำให้เกิดการปกครองในลักษณะประชาธิปไตยแบบกึ่งเผด็จการ (ทิพาพร พิมพิสุทธิ์, 2541 : 82-83) กล่าวคือ หากมีความยุ่งยากทางการเมืองเกิดขึ้นภายในประเทศก็จะเกิดภาวะการปกครองแบบกึ่งเผด็จการโดยทหารที่เข้ามามีบทบาทในการบริหาร สาเหตุเพราะปัญหาและความขัดแย้งภายในสังคมไทย โดยเฉพาะการสนองตอบต่อประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และการแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์โดยมิชอบจนก่อให้เกิดเผด็จการยึดอำนาจหลายครั้งสลับกัน ระบอบกึ่งประชาธิปไตยแบบแฝง เช่น การแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญและการกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อรัฐบาลหรือตัวบุคคลที่บริหารงานอยู่ในขณะนั้น (วิเชษฐ์ เทพเฉลิม และ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ, 2545 : 13) หรือไม่ก็เพื่อพวกพ้องนายทุนของตนเองมากกว่าที่จะเอื้อประโยชน์แก่ประชาชน นับวันปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น แต่หลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น ได้กำหนดให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครอง ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายโดยเสมอภาค

วัฒนธรรมทางการเมืองเกิดจากกระบวนการ กล่อมเกลางานการเมือง (Political Socialization) ซึ่งการ กล่อมเกลางานการเมืองเริ่มต้นที่ครอบครัว ญาติพี่น้อง หมายถึง บุคคลในสังคมเริ่มได้รับการกล่อมเกลางานการเมืองตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ในสังคมที่สมัยใหม่ขึ้น สถาบันการศึกษาเป็นตัวแทนที่สำคัญยิ่งในการขัดเกลากุศลคุณความดี ไปกับครอบครัว อีกทั้งสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันอันดับแรกหรือเรียกได้ว่าเป็นขั้นปฐมภูมิของการเรียนรู้ทางการเมือง ครอบครัวใดที่สมาชิกส่วนใหญ่ของครอบครัว มีความสนใจทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นการติดตามสถานการณ์ทางการเมือง การ พูดคุยติดต่อสื่อสาร ผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะผู้นำของครอบครัวที่ให้ความสนใจมากย่อมทำให้สมาชิกของ ครอบครัวซึมซับรับเอาวัฒนธรรมนั้นเข้าไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งย่อมแตกต่างกับครอบครัวที่มีความสนใจทางการเมืองน้อย รวมทั้งครอบครัวที่ไม่มีเวลาจะอยู่ด้วยกันพร้อมหน้าหรือครอบครัวที่มีปัญหา การซึมซับรับเอาวัฒนธรรมทางการเมืองจึงมีน้อยหรือไม่มีเลย สิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการในการกล่อมเกลางานการเมือง (Political Socialization) ซึ่งอาจจะก่อให้เกิด “วัฒนธรรมทางการเมือง” (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2545 : 315-318) นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีสำคัญต่อวัฒนธรรมทางการเมือง ได้แก่ ความเจริญของสังคม สภาพแวดล้อมของสังคมผู้นำในสังคม ระดับการศึกษาของคนในสังคม และสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมที่ขาดความพร้อมจะส่งผลให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองไม่ดีเท่ากับสังคมที่มีความพร้อม ส่วนรูปแบบของวัฒนธรรมทางการเมืองนั้น Gabriel A. Almond and Sidney Verba ได้เสนอรูปแบบไว้ 3 รูปแบบ (Almond, G, A., & Verba, 1965 : 261) คือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบ (Parochial Political Culture) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ไพร่ฟ้า (Subject Political Culture) และ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม (Participant Political Culture) ทั้ง 3 แบบนี้ เป็นลักษณะเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่บริสุทธิ์ คือโครงสร้างทางการเมืองนั้นเข้ากันได้ดีกับวัฒนธรรมการเมืองในสังคม

เมื่อ วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนโครงสร้างทางการ เมืองไม่สามารถปรับตัวได้ทันการรวมเข้ากันของโครงสร้าง ทางการเมือง และวัฒนธรรมทางการเมืองจึงไม่สมบูรณ์ จึง เกิดวัฒนธรรมผสมขึ้นในภายหลังได้ ซึ่งจะทำให้มีความ ยืดหยุ่น และสามารถนำมาปฏิบัติและสอดคล้องกับความ เป็นจริงภายในสังคม

วัฒนธรรมทางการเมืองมีลักษณะเป็นนามธรรม เน้นความคิดเห็น ค่านิยมและทัศนคติในทางการเมือง ถือว่า เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง มีบทบาทสำคัญในการทำให้ระบบการเมืองในสังคมทั้ง หลายมีลักษณะแตกต่างกันไป วัฒนธรรมจึงเป็นสื่อความ คิด (Concept) ประการหนึ่งในการศึกษาทางการเมือง เป็นสิ่งที่มีลักษณะซับซ้อนอยู่ในระบบสังคมการเมือง การที่ ระบบการเมืองของสังคมหนึ่งๆ จะดำรงอยู่ หรือพัฒนาขึ้น ไปได้ย่อมต้องอาศัยการที่คนในสังคมนั้นๆ มีวัฒนธรรมที่ เอื้ออำนวยในการดำรงอยู่ หรือการพัฒนาของระบบของ สังคมนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่า กระบวนการถ่ายทอดความรู้ทางการเมืองการปกครอง (Political Socialization) ต้อง สอดคล้องกับระบบการเมืองการปกครองที่เป็นอุดมการณ์ของสังคมนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองอันเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากสังคมนั้น ๆ จากการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น และจากประสบการณ์กับกระบวนการทางการเมือง สถาบันสำคัญๆ ที่มีส่วนกล่อมเกลาวรรณธรรมหรือจิตใจของคนเรา นอกจากสถาบันครอบครัวแล้วยังมีสถาบันการศึกษา ชุมชน สถานที่ทำงาน สื่อมวลชน และระบบการปกครองของสังคม (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2543 : 213)

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกจะไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ (จิระโชค (บรรพต) วีระสัย, และคณะ, 2540 : 255) และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเองการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรจำนวนมากซึ่งต้องมีการสร้างสรรค์และส่งเสริมแนวทางสำหรับการเลือกตั้งให้เกิดเป็นรูปลักษณะที่ถูกต้องตามหลักของกฎหมายและความเหมาะสมของพื้นที่ (วิทยากร เชียงกุล, 2565) สำหรับตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่เป็นตำบลที่มีพื้นที่ติดกับเขตอำเภอเมืองแพร่ ซึ่งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองแพร่ไปทางทิศใต้เพียง 3 กิโลเมตร และห่างจากที่ว่าการอำเภอสูงเม่น ไปทางทิศเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร โดยมีเส้นทางในการคมนาคม 2 เส้นทาง คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 (ถนนยันตรกิจโกศล) และทางหลวงชนบทหมายเลข พร 4004 (สายบ้านทุ่ง – สุพรรณ) ซึ่งประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลเวียงทองจำนวน 9,335 คน (กรมการปกครอง) ถือได้ว่าเป็นตำบลที่มีจำนวนประชากรมากตำบลหนึ่ง รวมทั้งมีผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งมีจำนวนถึง 8,080 คน และสิ่งที่น่าสนใจคือ ผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งเหล่านี้มีความร่วมมือทางด้านการเมือง คือ ความร่วมมือในการออกเสียงเลือกตั้งทั้งการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับประเทศไม่ครบตามจำนวนสิทธิ สำหรับการสร้างความเข้าใจทางด้านการเมืองจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองตามระบบประชาธิปไตยในการเลือกตั้ง โดยที่ประเด็นสำคัญคือการเข้าถึงประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง รวมถึงประชาชนที่มีรายชื่อในระบบฐานข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยแต่มีการทำงานในต่างพื้นที่ ซึ่งประเด็นปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยให้ความสนใจและต้องการศึกษาแนวทางสำหรับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองระบบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนในด้านกระบวนการสร้างความรู้ทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย (ก่อแก้ว พรหมกสิกร , 2559: บทคัดย่อ) ทัศนคติพฤติกรรมและการมีสิ่งที่ทำซ้ำ ๆ ในกิจกรรมทางด้านการเมืองทำให้เป็นวัฒนธรรม

ทางการเมือง รวมถึงลักษณะและแนวทางการสร้างจิตสำนึกที่ดีทางด้านวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้าใจที่ดีให้กับประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งในพื้นที่ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยมีการศึกษาแนวคิดพื้นฐานของพื้นที่เป้าหมาย การส่งเสริมกระบวนการทางวัฒนธรรมทางการเมืองที่ก่อให้เกิดความรู้ทางการเมือง ทักษะคิดทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง รวมถึงการมีสิ่งที่ทำซ้ำ ๆ จนก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมทางการเมือง และมีการสร้างจิตสำนึกที่ดีทางด้านวัฒนธรรมทางการเมืองสำหรับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแนวคิดการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทองอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารณีย์ธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการปลูกฝังจิตใต้สำนึกที่ดีให้กับประชาชนและชนรุ่นหลังให้มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่” เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวินิจฉัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 382 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากสูตรของ Taro Yamane มีการพัฒนาเครื่องมือวิจัยตามกรอบงานวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ตอน มีการตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีความเชื่อมั่นของเครื่องมือหลังจากการทดลองใช้ (Tryout) ทั้งหมด คือ .811 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มีการใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ผู้นำชุมชน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ ที่มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับประเด็นการวิจัยรวมจำนวน 15 รูปและคน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 62.57 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.43 มีอายุ 18-30 ปี และอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.13 อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 และอายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาโท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 และ การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 มีอาชีพค้าขาย/นักธุรกิจ มีจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.43 และเกษตรกรรวม จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ได้แก่ หลักสาราณียธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.688)

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.681)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างน้อย ($R=.228^{**}$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการสร้างความรู้ทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับ น้อยมาก ($R=.020$) ด้านความรู้ทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.104$) ด้านพฤติกรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างน้อย ($R=.193^{*}$) ด้านทัศนคติทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.153$) ด้านการสร้างความจิตสำนึกที่ดีทางด้านวัฒนธรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.137$)

5. ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก อยู่ระดับค่อนข้างน้อย ($R=.228^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ เมื่อประยุกต์หลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ส่งผลให้ประชาชนเกิดวัฒนธรรมในการเลือกตั้งในระดับน้อย จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่” มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.2.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ พบว่า การประยุกต์หลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. =

0.688) ซึ่งมีการจำแนกพิจารณาหลักสารณียธรรมออกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านเมตตากายกรรม คือ การกระทำทางกายที่ประกอบด้วยเมตตา โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.678) ซึ่งการแสดงออกซึ่งความเคารพ นับถือการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยอย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยเป็นกิจกรรมโดยสมัครใจของแต่ละบุคคลในกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียง การเป็นสมาชิกและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่สถาบันการเมือง กิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมืองหรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมือง (Robert, G, K, 1971 : 145) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดัน หรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดัน ให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย (ceremonial and support activities) ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียด่า การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น (Lester W, Milbrath and M, L, Goal, 1977 : 12) การให้ความช่วยเหลือสังคมในด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมโดยเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2550 : 28,61-62)

ด้านเมตตาวจกรรม คือ การมีวาจาที่ดี สุภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.657) ซึ่งการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย การเข้าร่วมทางการเมืองจะหมายถึงผู้กระตือรือร้น (active) หรือผู้ที่มีความตื่นตัวทางการเมืองเป็นพิเศษ (activists) เช่นผู้ที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การร่วมประชุมทางการเมือง และการให้ความสนใจต่อปัญหาสาธารณะ (Weiner, Myron, 1971 : 161-163) นอกจากนั้นยังรวมถึงการเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต้น ๆ ได้แก่ การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง (ซึ่งถือเป็นการกระทำที่มีแรงจูงใจน้อยมาก) หรือการไม่ได้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง แต่มีการพูดคุยกับเพื่อนบ้านในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการแสดงความเห็นและการแสดงประชามติทางการเมือง รวมทั้งการให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน การมีส่วนร่วมช่วยชี้แนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้อาจอยู่ในรูปแบบของการวิพากษ์วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ ร้านกาแฟ บ้านเรือน สถานที่สาธารณะ ฯลฯ รัฐบาลต้องไม่ขัดขวางหรือห้ามปรามการแสดงออกของประชาชน โดยเฉพาะโครงการที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชน รวมทั้งความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติแล้ว รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นก่อนลงมือดำเนินการเสมอเช่น การสร้างท่อก๊าซ การสร้างเขื่อนการสร้างสนามบิน ฯลฯ นอกจากนี้ การแสดงออกที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การชุมนุมหรือการประท้วงโดยสงบและปราศจากอาวุธ รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้

แสดงความโปร่งใสในการทำงานออกมาให้มากที่สุด (วรทิพย์ มีมากและชีวินทร์ ฉายาขวลิต, 2547 : 48-49) การมีส่วนร่วมในการเตือนคนอื่นในสิ่งที่ไม่ดีพลาดเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย

ด้านเมตตามโนกรรม คือ ความคิดที่ประกอบด้วยเมตตาทั้งต่อหน้าและลับหลัง โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.686) การมีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย การแสดงออกทางการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง นั้นหมายถึงผู้นำทางการเมืองจะมีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองหรือไม่ นั่น หรือจะดำรงอยู่ได้นานเท่าไรก็ขึ้นอยู่กับการยอมรับหรือการให้ฉันทานุมัติจากประชาชนที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2549 : 452) การมีมุมมองที่ดีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย การแสดงออกต่อคนอื่นด้วยความปรารถนาดีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการแสดงออกที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การชุมนุมหรือการประท้วงโดยสงบและปราศจากอาวุธ รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้แสดงความโปร่งใสในการทำงานออกมาให้มากที่สุด

ด้านสาธารณโภคี คือ การรู้จักแบ่งสิ่งของให้กันและกันตามโอกาสอันควร โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.692) การแบ่งปันความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น การร่วมมือกับชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่นในโอกาสต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ และการให้ความร่วมมือรวมถึงการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลตั้งนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้กับประชาชนด้านความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ถูกต้อง (ชัยณรงค์ฤทธิ์ วาปีสิน และคณะ, 2560 : บทคัดย่อ) การแสดงความรู้อันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมหรือการกระทำของประชาชนที่ต้องการอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยที่การกระทำนั้นเป็นไปทั้งถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลัง ทั้งที่สำเร็จหรือล้มเหลว ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ รวมถึงกิจกรรมที่การร่วมรณรงค์หาเสียง การเลือกตั้ง การรวมตัวกันเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันรัฐบาล การประท้วง และการใช้ความรุนแรง (Samuel Huntington and Jorge I, Dominguez, 1975 : 33)

ด้านศีลสามัญญตา คือ ความรักใคร่สามัคคี รักษาศีลอย่างเคร่งครัดเหมาะสม โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.694) การยอมรับผู้อื่นที่มีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมือง (Robert, G, K, 1971 : 145) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดัน หรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดัน ให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย (ceremonial and support activities) ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการประพฤติกรรมตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ การมีความประพฤติดีงามเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น การประพฤติตนที่เหมาะสมเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น

ด้านทิวฐิสามัญญตา คือ การมีความเห็นร่วมกัน ไม่เห็นแก่ตัว โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.714) การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น แนวคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทาง

การเมืองระบอบประชาธิปไตยในชุมชนการเมืองที่เป็นแบบแผนของความเชื่อและทัศนคติที่เกี่ยวกับเป้าหมายอันเดียวกัน ซึ่งปรากฏขึ้นใน (Jarol, B, Manheim, 1975 : 30) ระบบการเมืองนั้น ๆ ในแง่ที่จะต้องมียุทธศาสตร์ร่วมกัน ในขั้นพื้นฐาน และการประเมินค่าที่เหมือนกัน ตลอดจนการมีความเห็นพ้องต้องกัน จากการได้รับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์อย่างเดียวกัน ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย การมีมุมมองที่เป็นกลางต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อผู้อื่น โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดัน หรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล (จันทนา สุทธิจารี, 2544 : 410) ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดัน ให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น

5.2.1.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.681) ซึ่งมีการจำแนกพิจารณาหลักสารณียธรรมออกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านกระบวนการสร้างความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.585) การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยโดยกระบวนการติดต่อข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ การส่งข่าวสารแสดงการสนับสนุนให้แก่ผู้นำทางการเมืองเมื่อเขากระทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือส่งคำคัดค้านเมื่อเขากระทำในสิ่งที่เลวร้าย การร่วมแก้ปัญหาทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชน การให้ความสนใจแก่ทางราชการ และการเขียนจดหมายหรือบทความถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้เข้าร่วมลักษณะนี้มักจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก และมีความสนใจทางการเมืองมากด้วย การเข้าร่วมประชุมหรืออบรมเพื่อรับทราบถึงระบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังเป็นการกระทำที่สมัครใจของสมาชิกในสังคมเพื่อที่จะคัดเลือกผู้ปกครองและกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การชุมชนทางการเมือง การช่วยเหลือทางการเงินให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง การติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร ยังรวมถึงลักษณะที่กระตือรือร้นทางการเมืองพิจารณาจากการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ (McClosky, Herbert, 1968 : 252-253) การช่วยเขียนสุนทรพจน์ในการหาเสียง การแข่งขันเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัคร

ด้านความรู้ทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.709) ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย การวิเคราะห์ความรู้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย

ด้านพฤติกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.705) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ การติดตามข้อมูลการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การถกเถียงปัญหาการเมือง หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งการกระทำอาจจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย อาจใช้ความรุนแรงหรือไม่ใช้ความรุนแรง การกระทำต่าง ๆ อาจโดยสำนักทางการเมืองหรือถูกชักจูงระดมพลังก็ได้เช่นกัน และต้องสะท้อนการกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลเรียกว่า “การมีส่วนร่วมโดยตนเอง” (Autonomous Participation) การมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในนโยบายโดยอ้อม เรียกว่า “การมีส่วนร่วมโดยการถูกระดม” (Mobilization Participation) (ทิพาพร พิมพ์สิทธิ์, 2555

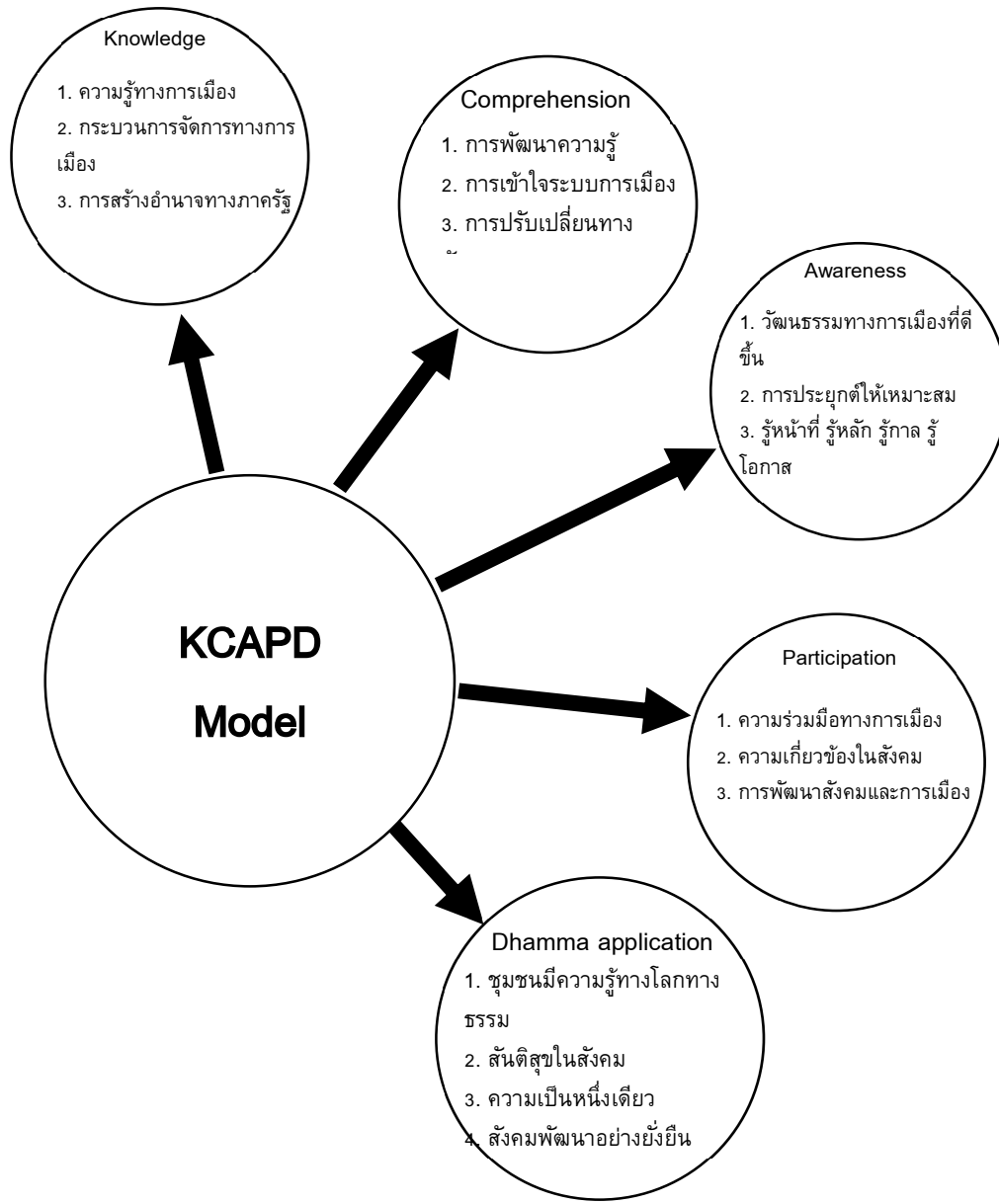
: 185) การร่วมวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยตามโอกาสอันควรการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนที่มุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ (สิทธิพันธ์ พุทธหุน, 2541 : 156-157) ซึ่งรูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปด้วย รวมถึง ให้ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสมัครใจ

ด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.713) การนำเสนอเนื้อหาและประเด็นการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในโอกาสอันเหมาะสม การเป็นต้นแบบที่ดีในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง (จรรยา สุภาพ, 2527: 110) ยังหมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ เป็นการกระทำที่ต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจของประชาชน เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (จินทนา สุทธิจารี, 2544: 410)

ด้านการสร้างจิตสำนึกที่ดีทางด้านวัฒนธรรมทางการเมือง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.693) ความตระหนักรู้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย โดยสร้างความตระหนักรู้ ความสนใจ การแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย การยอมรับในสิทธิในการเลือกตั้ง (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2549: 254-255) การปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างถูกต้อง และเป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย และยอมรับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เป็นกระบวนการที่ผู้มีสิทธิ์ทางการเมืองต้องเรียนรู้ ปฏิบัติเพื่อให้วัฒนธรรมทางการเมืองเกิดขึ้นในสังคม เพื่อจะได้พัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยได้ ดังนี้

การเมืองตาม KCAPD

ภาพที่ 1
แสดง
รูปแบบการ
ส่งเสริมทาง

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย เป็น KCAPD สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ทางการเมือง (Knowledge) คือ ความรู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการเมือง การปกครอง รวมถึงการจัดการด้วยกระบวนการทางสังคม โดยเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจและการปกครองทางภาครัฐเพื่อให้เกิดการปกครอง การดูแล การจัดการให้สังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นธรรมและเป็นระเบียบ โดยสามารถมองได้ว่า การเมืองเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ เป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม ต้องมีการศึกษาเรียนรู้ในเนื้อหาทางด้านการเมือง

2. ความเข้าใจทางการเมือง (Comprehension) คือ การได้รับการพัฒนาความรู้ทางด้านการเมืองเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมต้องได้รับการพัฒนา ซึ่งหลังจากกระบวนการเรียนรู้ก็นำไปสู่การสร้าง

ความเข้าใจทางการเมือง เนื่องจากความรู้ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาพัฒนา เป็นกระบวนการที่กำหนดขึ้น แต่การเข้าใจเป็นสิ่งที่ได้รับการประยุกต์ ปรับเปลี่ยนไปตามพื้นที่ทางสังคมและสถานการณ์

3. ความตระหนักในหน้าที่ (Awareness) คือ การเข้าใจเข้าถึงสังคมเป็นกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจะพัฒนาพื้นที่สังคมให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีขึ้นได้ ซึ่งการนำความรู้มาปรับประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดในสังคมเป็นสิ่งที่เหมาะสม รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกเป็นอย่งในสังคม เรื่องการเมืองเป็นสิ่งที่สำคัญด้วย เพราะสิ่งที่จะสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีในสังคมคือ ความตระหนักในหน้าที่ รู้หลัก รู้กาล รู้โอกาส ซึ่งเป็นสิ่งที่พัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

4. การมีส่วนร่วมในการเมือง (Participation) คือ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมทางการเมืองที่ดี สังคมเป็นกระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือ ความสามัคคีกันในสังคม เนื่องจากการที่ต้องเกี่ยวข้องกันหลายด้าน ความร่วมมือถือเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมควรนำมาพิจารณา เพราะหากสังคมไม่สร้างความร่วมมือกันแล้วย่อมส่งผลให้การพัฒนาสังคม การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง การเข้าใจกันในสังคมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก

5. การประยุกต์ใช้หลักธรรม (Dhamma application) คือ ในกระบวนการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นสิ่งที่เน้นย้ำในประเด็นว่าชุมชนเกิดมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากคนในสังคมเป็นอย่างดี การสร้างความเข้าใจในหลากหลายประเด็นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น อาจถึงขั้นเกิดไม่เข้าใจกันขึ้นจึงต้องอาศัยหลักธรรมในศาสนาเพื่อสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดความสงบสุขให้เกิดขึ้น เช่น หลักสัพพริสนธรรม หลักสารณียธรรม หลักพรหมวิหารธรรม หลักอภิธานิยธรรม เป็นต้น ซึ่งหลักธรรมในทางศาสนาเป็นเครื่องมือในการกำกับสังคมให้เกิดความสงบสุข ไม่วุ่นวาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมจนพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับพัฒนาสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันดีต่อสังคม การสร้างความตระหนักต่อความรับผิดชอบหรือหน้าที่ต่อสังคมของทุกคนเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีทางการเมืองในท้องถิ่น การเป็นจิตอาสาเสียสละเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่รับผิดชอบให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน การเสียสละ การสร้างความยอมรับในสังคม การวางตน ซึ่งจะมีส่วนทำให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีทางการเมืองในพื้นที่อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2563). *สำนักทะเบียน อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่*.
- ก่อเกื้อ พรหมกลีกร, (2559), วัฒนธรรมทางการเมืองของพนักงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแม่เกาะ อำเภอแม่เกาะ จังหวัดลำปาง, *การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง*, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จรรยา สุภาพ, (2544), *หลักรัฐศาสตร์ฉบับพื้นฐาน*, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทนา สุทธิจารี, (2544), *การมีส่วนร่วมของประชาชน การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*, กรุงเทพฯ : วี,เจ,พรินติ้ง.

- จิระโชค (บรรพต) วีระสัย, และคณะ, (2540), *รัฐศาสตร์ทั่วไป*, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยณรงค์ฤทธิ์ วาปีสิน และคณะ, (2560), *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีให้มากขึ้นของเทศบาลตำบลท่าพระ : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองไผ่ ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2543), *ประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- ทิพาพร พิมพ์สุทธิ, (2555), *การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ = Public policy formulation and analysis*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพาพร พิมพ์สุทธิ, (2541), *พัฒนาการเมือง (Political development)*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รามคำแหง.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, (2550), *ราชกิจจานุเบกษา*.
- วรทิพย์ มีมากและชีวินทร์ ฉายาชวลิต, (2547), *หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข*, กรุงเทพฯ: รำไทยเพรส จำกัด.
- วิเชษฐ์ เทพเฉลิม และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ, (2545), *วัฒนธรรมทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาไทย (พ.ศ. 2524)*, กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิทยากร เชียงกุล, *หลักการของระบอบประชาธิปไตย*, (ออนไลน์, แหล่งที่มา :<http://>
- สมบัติ อารังธัญวงศ์, (2549), *การเมืองการปกครองไทย: ยุคเผด็จการ-ยุคปฏิรูป*, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
-, (2546), *วัฒนธรรมทางการเมืองของคนชั้นกลางในสังคมไทย*, กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน, (2541), *ทฤษฎีการเมืองและจริยธรรม 3*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Almond, G, A., & Verba, S., (1965), *The civic culture*, (Boston: Little Brown.
- Jarol, B, Manheim, *The Politics Within*, New Jersey : Prentice-Hall.
- Lester W, Milbrath and M, L, Goal, (1977), *Political Participation : How and Why Do People Get Involved in Politics*, Chicago : Rand McNally College Publishing Company.
- McClosky, Herbert, (1968), "political Participation", *In International Encyclopedia of the Social Science, Vol, 12*, New York : McMillan and Free Press.
- Robert, G, K , (1971), *A Dictionary of Political Analysis*, London : Longman.
- Samuel Huntington and Jorge I, (1975), *Dominguez, Political Development: in the handbook of the political science : Macro political theory*, edited 2, Fred Greenstein and Nelson P, Reading, Mass : Addison-Wesley.
- Weiner, Myron, (1971), *Political Participation : Crisis of the Political Process*, In Leonard, Binder and others, *Crisis on Sequences in Political Development*, Princeton: Princeton University Press.